

Славейците

И ЛЮСТРОВАНЪ ВЕСТНИКЪ ЗА ДЕЦА И ЮНОШИ

Излиза всѣки месецъ презъ учебната година. Годишенъ абонаментъ 10 лева предплатени.

Одобрень и препоръчанъ отъ М-вото на Народната Просвѣта съ окръжно № 1667 отъ 16. IV. 1937 година

Редакторъ: Георги Кръзновъ

ГОДИНА ТРЕТА

БРЪЙ 1

септември 1938

Всичко — пари, писма, материали — да изпраща на адресъ: в. „Славейче“, ул. Чумерна, 29 — София. Пощенска чекова сметка № 624.

ДОСЕГАШНИ РЕДОВНИ СЪТРУДНИЦИ: Т. Г. Влайковъ, Дора Габе, К. Н. Петкановъ, Фани Попова-Мутафова, Ст. Станчевъ, Г. Хрусановъ, Б. Маковски, Н. Никитовъ, Г. Русиновъ, Г. Райчевъ, Сл. Красински, Тр. Симеоновъ, Паулина Станчева, Ст. Андрейчинъ, Чичко Данчо, Ан. Цанова, Елиъ-Пелинъ, Д. Немировъ, Йор. Стубель, Д-ръ Н. Станчевъ, Ненчо Савовъ, Сл. Ангеловъ, Лука Тодоровъ, Ан. Караличевъ, Н. Розалиевъ, Д-ръ Авр. Ив. Рапонски, Вл. Русалиевъ, П. Михайловъ, Ж. Божилова, Здр. Митовски, Ас. Калояновъ, В. Паспалеева, Гр. Утаровъ, Рачо Стояновъ, М. Грубешлиева, Бор. Василевъ, Мл. Исаевъ, Вл. Зеленогорски, Ст. Чилингировъ, Ст. Мокревъ, Л. Дойчевъ, М. Московъ, Хр. Огняновъ, Пантелей Матеевъ, Е. Багряна, А. Душковъ, Д-ръ В. Ив. Неновъ, Живко Тодоровъ, Вас. Илиева, К. Константиновъ, Ас. Развѣтниковъ, В. Каратеодоровъ, Дим. Шишмановъ, Г. Караславовъ, Ем. п. Димитровъ, Ив. Стратевъ, Змей Горянинъ, В. Лазаркевичъ, Н. х. Младеновъ, Д. Друмевъ, Г. Атанасовъ, Ил. Бешковъ, Н. Тузсузовъ, Ст. Баровъ, М. Иосифова и др.

ДѢДО ВАСИЛЬ КЕХАЯТА

Отдавна сме свършили вършитбата. Нѣколко деня и орачи ни ораха.

— Слава Богу, — каза мама — и сѣитбата откарахме. Остава ни само кукуруза, най-напокошната, ама и най-хубавата и весела работа.

— Него, кога ще гѣ беремъ, мамо?

— Още малко. Нека доде Кръстовденъ. Па и дѣдо ти Василь да вика.

— Дѣдо Василь кеята ли?

— Той зеръ. Че горде не викне, нали знаешъ . . .

Азъ се поуспокоявамъ и съ нетърпение зачаквамъ по-скоро да доде Кръстовденъ и да чуж дѣдо Василь да викне.

Кръстовденъ дойде и си отиде. А дѣдо Василь още не вика. Защо ли? — Нали не довижда, сиромаха, не е видѣлъ, че кукурузята вече сѣ втасали. — Ами да иде нѣкой да му каже . . .

И трѣбва белкимъ нѣкой да му е казалъ, че на другия денъ, като си играемъ на пѣтя съ деца отъ махалата, гледамъ, ей го задава се отдоле. Пипа съ тояжката предъ себе си и пристѣпя бавно.

— Дѣдо Василь, дѣдо Василь! . . . И спираме играта.

Все тѣй бавно, като почуква съ тояжката си, минува той покрай насъ. Очитъ му безъ клепахи, мѣничко само сѣ отворени и изъ тѣхъ прозира избѣлѣлъ гледецъ. Лицето му сбрѣкано. Съ една мазна сплъстена шапка на главата и съ вехти изтъркани дрехи.

— Какво ще викашъ, дѣдо Василе?

— Заборавилъ съмъ, дѣдо-вото.

— Ами като се изправишъ таме при чушмата какъ ще го кажешъ?

— Едно пилеце ще ми го пошущине на ухото . . .

Усмивхаме се недовѣрливо и шумно трѣваме следъ него. Стѣпя той пипнешкомъ, заминува нашата къща, минува и чушмата, стига по-нататкъ, до малкия високъ брѣгъ, опива съ тояжката си наоколо и спира се тъкмо на края. Около него сѣ събрани вече много деца. Спрѣли сѣ тамъ наблизно и доста възрастни хора. И женитѣ, дето сѣ дошли навода, и тѣ стоятъ предъ чушмата съ напълнени сѣдове и чакатъ.

— Чу-е-те ли, се-ле-не-е-е! — завика дѣдо Василь. Гласътъ му е мекъ, яснозвѣтящъ и високъ, много високъ. Той се смѣлава. А нейде отсреща ектъ пресѣкливо отглася: ле-не-е . . .

Приждатъ отсѣкъде още хора. Наизлѣзли сѣ и всички мѣже отъ механата. Струпалъ се вече много свѣтъ. Като се посѣвзема малко, дѣдо Василь съ сѣщия звѣтящъ и високъ гласъ наново поема: За-ра-нь ще се бератъ ку-ру-рузята на Площа, на Чеш-ко-по-ле, на Дер-виш-ка-мо-ги-ла . . .

— Бобешка нѣма . . . — пронизва ме обезсърчителна мисль.

— на Ча-ка-ла — продължава той — на Бо-беш-ка . . .

— Ахъ, ето че каза и нашия кукурузъ! . . . — Заплѣскамъ радостно съ рѣце и прикамъ да се похваля мами. И още отъ далечъ: — Чу ли го дѣдо Василь, мамо, чу ли го? Викъ вече.

Т. Г. Влайковъ

НА ВРЪХЪ ТОПОЛАТА

Кацинала е пѣстрокрила птичка на тополата на голъ вършецъ, кацинала е и отъ рано утро пѣе, кърши сребърнъ гласецъ.

Слуша я тополата печално и листце да пошуми не смѣй; голъ вършецъ се само кротко свежда и пѣвца тихичко люлѣ.

Кирилъ Христовъ

ПЪРВИЯТЪ УЧЕБЕНЪ ДЕНЪ

Колко викъ, и смѣхъ, и радостъ, колко румени лица! Въвъ училищната града шумно влизатъ рой деца!

Съ чисти дрехи премѣнени, въ есенния раненъ ясъ, — тѣ сѣ бодри и засѣтени, и говорятъ съ веселъ гласъ.

И се гледатъ, и здрависватъ, като въ празникъ свѣтъ, голѣмъ, а очи имъ се наливатъ съсь надежда, съ буюнъ пламъ.

Дворѣтъ пакъ е оживенъ, че започва денъ чудесенъ, първиятъ учебенъ денъ!

Ненчо Савовъ

Къмъ училище

МАСЛИНОВОТО КЛОНЧЕ

По случай една година отъ раждането на Престононаследника, на 16 юний т. г., Н. В. Царѣтъ му е подарилъ едно маслиново клонче.

Маслиновото клонче е знакъ на мира и любовта между хората. Ангелчето на мира винаги носи въ рѣжа маслиново клонче. Нека малкиятъ Князь бѣде едно истинско ангелче, което винаги да носи въ рѣжката си маслиновото клонче. Така Той ще изпълни завета на своя Баща, който желае Престононаследникътъ да бѣде мѣдъръ и миролюбивъ владетель.

ЕСЕНЬ

Тича хубавата есенъ изъ долини и поля, лѣй се волна, сладка нѣсенъ по градини и лозя.

Тупкатъ весело сърцата, вредъ се чуватъ смѣхове. Припкатъ пѣргаво децата — сбиратъ зрѣли плодове.

Плнѣтъ кораби, кошове съсь усмихнати очи, отъ които радостъ грѣе, като слънчеви лъчи.

Радка Станимирова

Безплатна книга-премия ще получатъ всички абонати на в. „Славейче“, които изплатятъ абонамента си отъ 10 лева най-късно до 15 декември т. г.

Оставаха още петнайсетина дни до започването на учебната година. Наистина, презъ ваканцията бѣхме полудували достатъчно, но на ученици отъ четвърто отдѣление лудорийтъ никога не имъ сѣ достатъчни. Затова Васката ме намѣри единъ денъ въ къщи и ми повѣри:

— Знаешъ ли, че имамъ вуйчо въ Карлово?

— Да.

— Искашъ ли да му отидемъ на гости?

Досмѣша ме, като чухъ това неочаквано предложение и казахъ:

— Какво, Васка? Да не би вуйчо ти да е изпратилъ златна каляска да ни кани на гости?

— Не приказвай глупости,

— сонна ми се Васката. — Нѣма защо вуйчо да изпраща каляска. Ние можемъ сами да отидемъ до тамъ. А като отидемъ нѣма да ни изгонятъ я?

— А пари?

— Азъ ще взема отъ баща си, а ти имашъ спестени пари. Ще ни стигнатъ. Тамъ нѣма какво да харчимъ. Съгласенъ ли си?

— Ще питамъ татко, — казахъ азъ и отърчахъ въ кабинета на баща си. Какъ съмъ му разказалъ за това предстоящо пѣтешествие, не помня, но знамъ, че той се смѣ отъ все сърдце.

— Кѣде ще отидете?

— Въ Карлово.

— Знаете ли колко е пѣтя до тамъ?

Василь стоеше до вратата и подслушваше. Като чу въпро-

са на баща ми, той не се стѣрпѣ, отвори вратата и отъ прага викна:

— Знаемъ, знаемъ! Шейсетъ километра.

— Добре, — продължи да се смѣ баща ми. — Ами за колко часа ще извървите този пѣтъ?

За десетъ часа, — смѣло отговорихме и двамата.

— По шестъ километра на часъ като вземаме, за десетъ часа ще стигнемъ до Карлово.

— Ами пари имате ли? — попита татко и ме изгледа подигравателно.

— Имамъ малко спестени пари; и Васката има. Ще ни стигнатъ.

— Добре. И азъ ще ви дамъ още малко пари, щомъ толкова искате да правите туризъмъ!

Имаше нѣщо въ гласа на баща ми, което ми подсказваше, че той ни се подиграва, но радостта отъ съгласието му ме изпълваше толкова, та дори и не се замислихъ.

На следната сутринъ, рано въ зори потеглихме за родно-

то мѣсто на Василь Левски.

Въ рѣце носѣхме подшиленни тояги, на гърбоветѣ ни висѣха тежки раници, около които бѣха завити по войнишки две одеала. На пояситѣ си дори имахме ловджийски ножове. За тѣзи опасни сѣчива Васката казваше съ дълбока сериозностъ:

— Нека си имаме ние орѣжие! Всичко става! Може звѣрѣ да излѣзе на среща ни, може разбойници да ни нападатъ!

Бѣхме чели Майнъ Ридовитѣ романи и знаехме, че презъ Американскитѣ прерии не може да се пѣтува безъ орѣжие. А за юнаци като насъ равно пловдивско поле бѣше по широко отъ всички прерии на свѣта, събрани на едно мѣсто.

Слънцето ни свари срѣдъ полето. Изъ стърнищата подвикваха пътпѣдѣци, чучулиги се кѣпѣха въ синевата, край едно благо младитѣ щъркели се обучаваха да летятъ, подготвяйки се за далечно пѣтуване, а по синуритѣ блестя-

ше такава едра роса, като чели дѣдо Господъ бѣше прѣсналъ съ две шепи скѣпоценни камѣни надъ равнината.

Далече, въ сивкавата мъглевина на северъ се извишаваше Балканътъ. Въ неговата пазва бѣше Карлово. И то ни се струваше толкова близко, сякашъ ако хвърлѣхме камѣкъ щѣхме да ударимъ керемидитѣ на нѣкоя карловска къща.

Вървѣхме мѣжки и за да ни е по-леко, свирѣхме съ уста войнишки маршове. Васката тѣй майсторски ги свирѣше, че изобразяваше цѣла военна музика.

Но после . . .

Слънцето напече. Нажежи се плодната земя. Повдигна се мараня. А есенната мараня е по-лоша отъ юлската. Тя гори и обгаря всичко.

Лицата ни бѣха пламнали, макаръ че цѣло лѣто бѣхме киснали въ топлата вода на Марица и мжно се различавахме по цвѣтъ отъ циганитѣ.

— Васка, дали сме минали вече двайсетъ километра? Сега часътъ трѣбва да е деветъ.